

Sankarivainajien muisto ja veteraanit huomioitiin Itsenäisyyspäivänä arvokkaasti Vaasassa

Kari Rapo ilmaisee kirjoituksessaan 17.12.2022 huolensa havaitsemistaan puutteista sankarivainajien muiston vaalimisen järjestelyissä ja tiedottamisessa kansallisina juhlapäivinä. Koska kirjoitus antaa todellisuudesta poikkeavan kuvan, katson perustelluksi kuvata järjestelyjä ja tapahtumia Itsenäisyyspäivänä. Teen sen järjestelyissä jossain määrin mukana olevana.

Maamme itsenäisyyteen liittyvien muistopäivien – Kansallisen veteraanipäivän, Kaatuneitten muistopäivän, Puolustusvoimien lippujuhlapäivän ja Itsenäisyyspäivän – viettoon kuuluvien tapahtumien järjestelyjä Vaasassa koordinoi työryhmä, jossa ovat edustettuina toteuttajatahoina Vaasan kaupunki, seurakunnat ja Pohjanmaan aluetoimisto sekä vapaaehtoistoiminnan parista sotaveteraani- ja sotainvalidijärjestöt ja monet maanpuolustusyhteisöt.

Itsenäisyyspäivän tilaisuuksista työryhmässä koottiin aamusta iltaan ulottuva tapahtumasarja, joka kaupungin toimesta julkaistiin näkyvästi mm. jokaiseen Vaasan ja lähialueen talouteen ja infopisteisiin jaettavassa Vaasa-lehdessä (lehti digitaalisena myös verkossa) sekä kaupungin verkkosivuilla eri alustoilla. Kuvaan seuraavassa toteutettuja tapahtumia lyhyesti.

Aamun aluksi Vanhan hautausmaan sankarihautoilla sytytettiin klo 7.30 alkaen jokaiselle haudalle kynttilät. Toteutuksesta vastasivat Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanit (kynttilöiden hankinta) ja Sinisten Partiolaisten senioripartiolaiset (sytytys). Suotuisa sää teki kynttilätapahtumasta näyttävän.

Vapauden valot Vaasan Sankarihautausmaalla 6.12.2022 klo 8

Pohjanmaan aluetoimiston johdolla järjestettiin Kasarmintorin Perinnemuurilla klo 9 lipunnostotilaisuus. Aluetoimiston henkilökunnan lisäksi paikalla oli veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lippulinna (18 järjestölippua) sekä yleisöä.

Raimo Latvalan johtama lippulinna saapumassa Perinnemuurin lipunnostoon

Vaasan kirkossa alkoi klo 10 kaksikielinen jumalanpalvelus. Liput olivat mukana tilaisuudessa kirkon seinustalla. Jumalanpalveluksen päätteeksi kaupunginjohtaja Tomas Häyry lähetti monilukuisen seppelpartion hautausmaan eri kohteille Narvan marssin ja lippulinnan saattelemana.

Jumalanpalveluksen jälkeen seurakunnat järjestivät kirkon kryptassa ohjelmallisen kahvitilaisuuden erityisesti veteraanisukupolvelle mutta kirkkoyleisölle laajemminkin. Tilaisuudessa kuultiin musiikkiesityksiä ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja Maria Tolppasen puhe veteraaneille. Tilaisuudessa jaettiin myös Vaasan Jaakkoo -säätien elämäntyöpalkinto taiteilija Tapani Tammenpäälle. Tilaisuuteen osallistuneet veteraanit ilmaisivat kiitollisuutensa erityisesti heitä varten järjestetystä lämminhenkisestä tapahtumasta.

Seppelpartiot toteuttivat seppeleiden laskut klo 11.30 vanhalla hautausmaalla. Pääkohteelle, vuosien 1939–1944 sankarihautojen muistomerkillä laskettiin Puolustusvoimien, Sotaveteraanien ja -invalidien, Vaasan kaupungin, Vaasalaisten seurakuntien sekä maanpuolustus- ja muiden kansalaisjärjestöjen seppeleet. Seppeleen tai kukkalaitteen saivat myös ruotsalaisten vapaaehtoisten muistomerkki, Karjalaan jääneiden kaatuneiden muistomerkki sekä vuoden 1918 sodan sankarihautojen ja vakaumuksensa puolesta kaatuneiden muistomerkit. Seppeleiden

kustannuksista vastasi vuorotteluperiaatteen mukaisesti Vaasan kaupunki. Myös Vaasaan haudattujen jääkärien muistomerkki ja Suomen Vapaudenpatsas torilla saivat eri yhteisöjen seppeleet tai kukkalaitteet.

Vaasan Sotaveteraanimuseo oli avoinna yleisölle klo 12–14. Museoon kävi tutustumassa useita kymmeniä vierailijoita. Kävijöiden joukossa oli ilahduttavasti useita lapsiperheitä. Myös maahanmuuttajataustaisia kävijöitä oli runsaasti tutustumassa maamme itsenäistymisen ajan historiaan.

Vaasan kaupungin itsenäisyyspäivän juhla Kaupungintalossa toteutettiin tänä vuonna klo 13–15 lapsiperheille suunnattuna musiikkipitoisena toiminnallisena juhlana. Tilaisuuteen osallistunut suunnittelutyöryhmän jäsen kertoi juhlan olleen sinänsä onnistunut ja lapsia kiinnostava. Hän toivoi sille jatkossa kuitenkin selvempää kytkentää Itsenäisyyspäivän tematiikkaan.

Vaasan kirkossa järjestettiin vielä klo 16 Suomalainen messu.

Pimeyden jo laskeuduttua toteutettiin vielä perinteiset ylioppilaiden soihtukulkue klo 16.45 sekä Suomen Vapaudenpatsaalla klo 17 ylioppilaskuntien Vasa Songargillen ja Pohjanmiesten kuorolaulua ja puheita sisältänyt Itsenäisyyspäivän tervehdys -tilaisuus.

Itsenäisyytemme 105-vuotispäivän tilaisuudet pääosiltaan itse kokeneena voin todeta, että tapahtumien päävastuulliset toimijat – kaupunki, seurakunnat ja Puolustusvoimat – saivat panostuksillaan aikaan arvokkaan, erityisesti veteraanisukupolven ansioita ja uhrauksia kunnioittavan tapahtumien ketjun. Vapaaehtoisjärjestöt toivat päivään merkittävän lisän, kukin oman jäsenkuntansa näkökulmasta lähtien. Kaveria ja keskuudestamme jo poistuneitten muistoa ei Vaasassa Itsenäisyyspäivänä todellakaan jätetty. Tietoa tapahtumista oli helposti saatavissa – jopa kotiin toimitettuna – sekä painettuna että digitaalisesti.

Ilkka Virtanen

Maanpuolustuksen ja veteraanien perinnetyön aktiivi, sotaorpo